

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐԿԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ
ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ԵՎ
«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐԿԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ
ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» 2024
ԹՎԱԿԱՆԻ ՀՈՒՆԻՍԻ 12-Ի ՀՕ-269-Ն ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՆԵՐԻ
ՆԱԽԱԳԾԵՐԻ ՓԱԹԵԹԻ (Պ-987-17.12.2024-SՀ-011/0) ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ
ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

«Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» և «Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» 2024 թվականի հունիսի 12-ի ՀՕ-269-Ն օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքների նախագծերի փաթեթով առաջարկվում է համակարգային փոփոխություններ կատարել խաղային ոլորտի հարկման իրավական կարգավորումներում և սահմանել, որ խաղատների, շահումով խաղերի, ինտերնետ շահումով խաղերի, վիճակախաղերի, տոտալիզատորի և ինտերնետ տոտալիզատորի կազմակերպիչ համարվող ռեզիդենտ առևտրային կազմակերպությունները ներկայումս վճարվող հարկերին և տուրքերին զուգահեռ վճարում են նաև շրջանառության հարկ՝ նշյալ գործունեության տեսակներից ստացվող եկամուտների 10 տոկոսի չափով: Համաձայն նախագծերի փաթեթով ներկայացված հիմնավորման՝ վերջին 5 տարվա ընթացքում կատարվել են մի շարք օրենսդրական փոփոխություններ, որոնք միտված են եղել խաղային ոլորտի սահմանափակմանը ու հարկային բեռի ավելացմանը, սակայն նախագծերի հեղինակի կողմից կատարված վերլուծությունները ցույց են տալիս, որ ձեռնարկված քայլերը բավարար չեն, և անհրաժեշտ է հարկային բեռը կրկին բարձրացնել:

Վերոգրյալի կապակցությամբ հայտնում ենք.

Նախագծերով ներկայացվող առաջարկության հիմքում ընկած է այն եզրահանգումը, որ ոլորտում առկա հարկային բեռը և նախորդ տարիների ընթացքում հարկային բեռի աճը համարժեք չեն խաղաղրույքների աճի տեմպերին: Սակայն խնդրահարույց է նախագծերով ներկայացված այն մոտեցումը, որի համաձայն՝ խաղատների, շահումով խաղերի, ինտերնետ շահումով խաղերի, վիճակախաղերի, տոտալիզատորի և ինտերնետ տոտալիզատորի կազմակերպիչների համար շրջանառության հարկը փոխարինում է միայն ԱԱՀ-ին, ինչը նշանակում է, որ ոլորտի հարկումն իրականացվելու է միաժամանակ շահութահարկով և շրջանառության հարկով: Այս մոտեցումն ուղիղ հակասության մեջ է շրջանառության հարկի համակարգի ընդհանուր տրամաբանության հետ՝ հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ շրջանառության հարկը շահութահարկին և ԱԱՀ-ին փոխարինող հարկատեսակ է:

Ամփոփելով վերոգրյալը՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունն առաջարկում է նախագծերի փաթեթի հիմնավորմամբ մատնանշված նպատակներին հասնելու համար խնդիրը լուծել պետական տուրքի ավելացման մեխանիզմով՝ վարչարարությունն ավելի թիրախային դարձնելու համար:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐՉԱՊԵՏ

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

N 103-Ա

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ
ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ (ՀԱՐԱԿԻՑ ԶԵԿՈՒՑՈՂ) ՆՇԱՆԱԿԵԼՈՒ
Մ Ա Ս Ի Ն

Հիմք ընդունելով «Ազգային ժողովի կանոնակարգ» սահմանադրական օրենքի 66-րդ հոդվածի 2-րդ մասը՝

Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարի տեղակալ Արման Պողոսյանին նշանակել Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովում «Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» և «Հարկային օրենսգրքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» 2024 թվականի հունիսի 12-ի ՀՕ-269-Ն օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքների նախագծերի փաթեթը (Պ-987-17.12.2024-ՏՀ-ՈՍԱՊ) քննարկելիս Հայաստանի Հանրապետության կառավարության ներկայացուցիչ (հարակից գեկուցող):

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՓՈԽՎԱՐՉԱՊԵՏ

Մ. ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

Երևան

07.02.2025
ՀԱՊԱՍՏՎԱՄԵ Է
ԷԼԵԿՏՐՈՆԱՅԻՆ
ԱՏՈՐԱԳՐՈՒԹՅԱՄԲ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐԿԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՅՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հոդված 1. 2016 թվականի հոկտեմբերի 4-ի Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքի (այսուհետ՝ Օրենսգրք) 64-րդ հոդվածի 2-րդ մասում ուժը կորցրած ճանաչել 29-րդ եւ 30-րդ կետերը:

Հոդված 2. Օրենսգրքի 253-րդ հոդվածում՝

1) 2-րդ մասում «Ռեզիդենտ» բառը փոխարինել «Բացառությամբ սույն հոդվածի 2.1-ին մասով սահմանված դեպքի, ռեզիդենտ» բառերով.

2) լրացնել հետեւյալ բովանդակությամբ 2.1-ին մաս.

«2.1 Խաղատների, շահումով խաղերի, ինտերնետ շահումով խաղերի, վիճակախաղերի, տոտալիզատորի եւ ինտերնետ տոտալիզատորի կազմակերպիչ համարվող ռեզիդենտ առեւտրային կազմակերպությունների համար շրջանառության հարկը փոխարինում է ԱԱՀ-ին:»:

Հոդված 3. Օրենսգրքի 254-րդ հոդվածում՝

1) 3-րդ մասի 3-րդ կետից հանել «խաղատների, շահումով խաղերի, տոտալիզատորի եւ ինտերնետ տոտալիզատորի կազմակերպման գործունեություն իրականացնողները, վիճակախաղերի կազմակերպման գործունեություն իրականացնողները,» բառերը.

2) 3-րդ մասի 3-րդ կետում «վճարահաշվարկային կազմակերպությունները,» բառերից հետո լրացնել «խաղային ոլորտի կարգավորման օպերատորը» բառերով.

3) լրացնել հետեւյալ խմբագրությամբ՝ 4.1-ին մաս.

«4.1. Խաղատների, շահումով խաղերի, ինտերնետ շահումով խաղերի, վիճակախաղերի, տոտալիզատորի եւ ինտերնետ տոտալիզատորի կազմակերպիչ

համարվող ռեզիդենտ առեւտրային կազմակերպությունը համարվում է եւ չի դադարում համարվել շրջանառության հարկ վճարող՝ անկախ սույն գլխով սահմանված սահմանափակումներից:»:

Հոդված 4. Օրենսգրքի 257-րդ հոդվածում՝

1) 1-ին մասի առաջին նախադասությունից հետո լրացնել հետեւյալ բովանդակությամբ նոր նախադասություն.

«Խաղատների, շահումով խաղերի եւ ինտերնետ շահումով խաղերի, վիճակախաղերի, տոտալիզատորի եւ ինտերնետ տոտալիզատորի կազմակերպման գործունեության համար շրջանառության հարկով հարկման բազա է համարվում կատարվող խաղադրույքների կամ մասնակցության վճարների հանրագումարը:»:

2) 2-րդ մասում «կարգով» բառից հետո լրացնել «բացառությամբ սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված դեպքի»:

3) լրացնել հետեւյալ բովանդակությամբ 3-րդ մաս.

«3.Խաղատների, շահումով խաղերի եւ ինտերնետ շահումով խաղերի, վիճակախաղերի, տոտալիզատորի եւ ինտերնետ տոտալիզատորի կազմակերպման գործունեությունից եկամուտների հաշվառումն իրականացվում է հաշվառման դրամարկղային մեթոդով: Օրենսգրքի 15-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված՝ հաշվառման դրամարկղային մեթոդի կիրառության շրջանակներում եկամտի ստացման իրավունքը համարվում է ձեռք բերված խաղադրույքների կամ մասնակցության վճարների ընդունման պահին:»:

Հոդված 5. Օրենսգրքի 258-րդ հոդվածի 1-ին մասի աղյուսակի 8-րդ տողից հետո լրացնել հետեւյալ բովանդակությամբ 8.1-ի տող՝

«8.1)	Խաղատների, շահումով խաղերի եւ ինտերնետ շահումով խաղերի, վիճակախաղերի, տոտալիզատորի եւ ինտերնետ տոտալիզատորի կազմակերպման գործունեությունից ստացվող եկամուտներ	10»:
-------	---	------

Հոդված 6. Օրենսգրքի 253-րդ հոդվածի 2.1-ին մասում եւ 254-րդ հոդվածի 4.1-ին մասում «Խաղատների, շահումով խաղերի, ինտերնետ շահումով խաղերի, վիճակախաղերի, տոտալիզատորի եւ ինտերնետ տոտալիզատորի» բառերը փոխարինել «Շահումով խաղերի, ինտերնետ շահումով խաղերի, վիճակախաղերի եւ բուքմեյքերային գործունեության» բառերով:

Հոդված 7. Օրենսգրքի 257-րդ հոդվածի 1-ին մասում «Խաղատների, շահումով խաղերի եւ ինտերնետ շահումով խաղերի, վիճակախաղերի, տոտալիզատորի եւ ինտերնետ տոտալիզատորի կազմակերպման գործունեության» բառերը փոխարինել «Շահումով խաղերի, ինտերնետ շահումով խաղերի, վիճակախաղերի եւ բուքմեյքերային գործունեության» բառերով:

Հոդված 8. Օրենսգրքի 257-րդ հոդվածի 3-րդ մասում եւ 258-րդ հոդվածի 1-ին մասի աղյուսակի 8.1-ին տողում «Խաղատների, շահումով խաղերի եւ ինտերնետ շահումով խաղերի, վիճակախաղերի, տոտալիզատորի եւ ինտերնետ տոտալիզատորի կազմակերպման գործունեությունից» բառերը փոխարինել «Շահումով խաղերի, ինտերնետ շահումով խաղերի, վիճակախաղերի եւ բուքմեյքերային գործունեության կազմակերպումից» բառերով:

Հոդված 9. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում 2025 թվականի հուլիսի 1-ից, բացառությամբ 3-րդ հոդվածի 2-րդ կետի եւ 6-8-րդ հոդվածների, որոնք ուժի մեջ են մտնում «Խաղային գործունեության կարգավորման մասին» օրենքն ամբողջությամբ գործողության մեջ դրվելու օրվանից:

ՆԱԽԱԳԻԾ

Պ-987¹-17.12.2024-SՀ-011/0

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ

«ՀԱՐԿԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» 2024 ԹՎԱԿԱՆԻ ՀՈՒՆԻՍԻ 12-Ի ՀՕ-269-Ն ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հոդված 1. «Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքում լրացումներ եւ փոփոխություններ կատարելու մասին» 2024 թվականի հունիսի 12-ի ՀՕ-269-Ն օրենքի 2-րդ եւ 7-րդ հոդվածները ուժը կորցրած ճանաչել:

Հոդված 2. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում 2025 թվականի հուլիսի 1-ից:

ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐ

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐԿԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ԵՎ «ՀԱՐԿԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» 2024 ԹՎԱԿԱՆԻ ՀՈՒՆԻՍԻ 12-Ի ՀՕ-269-Ն ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ»

Վերջին 13 տարիներին ահագնացող տեմպերով աճում են շահումով խաղերի, ինտերնետ շահումով խաղերի, վիրտուալ մոլեխաղերի, վիճակախաղերի, տոտալիզատորի, ինտերնետ տոտալիզատորի կազմակերպման գործունեության շրջանառության ծավալները: Եթե 2010 թվականին ինտերնետ շահումով խաղերում կատարված խաղադրույքների ծավալները կազմում էին շուրջ 14 միլիարդ դրամ (35 միլիոն դոլար), ապա 2023 թվականին այն ավելացել է ավելի քան 440 անգամ՝ հասնելով 6.3 տրիլիոն դրամի (15.8 միլիարդ դոլարի): Մինչդեռ հավաքագրվող հարկերը եւ տուրքերը աճել են ընդամենը 26 անգամ:

2010 թվականին 14 միլիարդ դրամ (35 միլիոն դոլար) շրջանառությունից հավաքագրվել է շուրջ 1 միլիարդ (2.6 միլիոն դոլար) հարկ, կամ ծավալի 7.2 տոկոսի չափով:

2023 թվականին 6.3 տրիլիոն դրամ (15.8 միլիարդ դոլար) շրջանառությունից հավաքագրվել է 33 միլիարդ դրամ (84 միլիոն դոլար) հարկ կամ ծավալի 0.5 տոկոսի չափով:

Շրջանառության ծավալի եւ վճարված հարկերի հարաբերակցությունը նվազել է ավելի քան 14 անգամ:

Վերջին 5 տարիների ընթացքում կատարվել են մի շարք օրենսդրական փոփոխություններ, որոնք միտված են եղել խաղային ոլորտը սահմանափակմանն ու հարկային բեռի բարձրացմանը, սակայն ինչպես ցույց է տալիս վիճակագրության վերլուծությունը՝ ձեռնարկված քայլերը բավարար չեն եւ անհրաժեշտ է հարկային բեռը կրկին բարձրացնել: Նախագծով առաջարկվում է առկա հարկերից եւ տուրքերից բացի ոլորտը հարկել 10 տոկոս շրջանառության հարկով:

Վերլուծելով միջազգային փորձը տեսնում ենք, որ բազմաթիվ երկրներում ոլորտի համար սահմանված է 10 տոկոս եւ ավելի բարձր շրջանառության հարկ, մասնավորապես՝ Վրաստանում 10% շրջանառության հարկ է սահմանված, Ավստրալիայում՝ 15%, Գերմանիայում՝ 5%-ից 20%, Իտալիայում՝ 20%-ից 22%, Լեհաստանում՝ 12%, Պորտուգալիայում՝ 8%-ից 16%, Ֆրանսիայում՝ 8%-ից 10%, Հունգարիայում՝ 15%: